

DEKLAMOVANKE.

2. Tri snežinke priletele . . .

Tri snežinke priletele
so na okence,
tri snežinke so se vsele
tam na okence
bolne naše Tinice.

Prva rekla je snežinka:
»Oj sirota, ljuba Tinka!
Jaz od majke sem pozdrav,
jaz sem majke žalostinka,
ki želi te k sebi v raj.«

Druga je snežinka rekla:
»Jaz sem božje Mamke dekla,
ki me k tebi je poslala,
da prinesem ti pozdrav,
vroč pozdrav z nebá višav.«

Tretja rekla je snežinka:
»Draga moja, bolna Tinka,

kaj je blede tvoje lice,
kje so tvojih lic cvetice?!
Pa naj ti oko ne plaka
po minljivih cvetkah teh!
Majka tvoja nate čaka,
Majka božja nate čaka;
nate čakata obe.
Oj, obriši si solze!«

Solnčece pa prisvetilo
je na okence
bolne Tinice.
A poslančice-snežinke
so se zasolzile
tam na oknu Tinice . . .
Tinka nasmehljala se,
v večni sen zaspala je . . .

Bogumil Gorenjko.

Zakaj?

5. Zakaj so mnogi zelo razmišljeni pri molitvi? Vzrokov je več; najnavadnejši vzrok je pa gotovo — lenoba. Zato so tako površni in razmišljeni, ker se resno ne trudijo za razlago, da bi prav razumeli vsebino molitve; ker se ne potrudijo, da bi že pred molitvijo zbrali svoje misli in »se postavili v pričujočnost božjo«; ker si ne prizadevajo, da bi med molitvijo odločno odganjali tuje misli ter na molitev obračali vso svojo pozornost. Tudi to je lenobna vnemarnost, ker ne prosijo Boga za dar pobožnosti.

6. Zakaj nekatere živali prespe zimski čas? Zato, ker take živali žive večinoma ob rastlinah in žuželkah ter so tako organizirane, da bi ne mogle potovati v gorkejša kraja, kjer bi si poiskale potrebne hrane. To zimsko spanje pa je neka otpnelost, da le pomalem in počasi dihajo ter porabijo tako le malo ogljika, nabranega v masti jesenske debelosti, in jim zadostuje za vso zimo.

7. Zakaj si poiščejo te živali podzemeljske globine za zimsko spanje? Zato, ker bi jih hipoma nastala izprememba temperature umorila. Izkušnja je namreč pokazala, da je hitra izprememba toplote, na gorko ali na mrzlo, zanje pogubna, ako jih zadene v zimskem spanju. To pa je znano,

da se v globočini zemlje ne izpreminja dnevna temperatura, zelo globoko (pri nas 23 m) pa tudi letna ne. In tako so obvarovane pogina.

Modrost v pogovorih, domačih in tujih.

Govoriti.

Reki: Govori, kakor bi rožice sadil.

Ta zna govoriti kakor knjiga. — Govori, kakor bi imel napisano.

Govori kakor doktor (profesor, prerok).

Govori, kakor bi med lizal. (*Sladko.*)

Govori, kakor mu je pri srcu.

Ne govori iz praznega soda. (*Je utemeljeno, kar pove.*)

Govori, kakor mu je kljun zrastel.

Govori po svojem razumu.

Govori, kakor bi iz rokava stresal.

(*Lahkotno.*)

Govori, kakor raz konja. (*Ostro, brzo.*)

Govori na vsa usta. (*Odkrito.*)

Govori, kakor bi konce grizel.

Govori, kakor bi otrobe vezal.

Govori, kar mu pride na jezik (kar mu prinese slina na jezik).

Govori tako, kakor bi imel vrelo kašo v ustih. (*Nerazumljivo.*)

Govori, kakor veter piha.

Govori bolje nego mutec.
Govori kakor mož brez glave.
Govori kakor vsi norci.
Govori, da psi in mačke beže.
Govori kot Salomon, le ne tako modro.
Govori poleg pota. (*Zastonj, ali: o drugi reči.*)

Govori o tem kot slepec o barvah (kot gluhec o godbi).

Jaz govorim o česnu in ti odgovarjaš o čebuli.

Govoriti in storiti ni pri njem iste barve.
Veliko govori, a malo pove.
Drugače govori, drugače misli.
Zdaj govori tako, zdaj tako.

Govorjenje.

Iz govorjenja se spozna življenje.

Govorjenje je zrcalo vesti (srca).

Modro govorjenje izpričuje moža.

Po govorjenju se spozna norec, kot osel po ušesih.

Nespametnemu (praznemu) govorjenju gluha ušesa!

Jutranje in večerno govorjenje si ni enake.

Z govorjenjem se marsikaj zakrije, z molčanjem marsikaj razodene.

Lepo govorjenje jezika ne polomi.

Od mnogega govorjenja glava boli.

Prisladko govorjenje je sumljivo.

Rek: Njegovo govorjenje ne gre domov. (*Veliko blebeče.*)

Gozd.

Kakor kričiš v gozd, tako se ti odziva iz gozda.

Tudi v najlepšem gozdu se dobi krevljast les.

Gozd je boljši ko eno samo drevo. (*Velja onemu, ki se rad peča z mnogimi rečmi.*)

V vsakem gozdu ni jelk.

V vsakem gozdu ni medvedov.

Kdor se boji vsakega grma, ne pride nikoli v gozd.

Ko gozd gori, beže kače. (*Če preti velika nevarnost, upade pogum.*)

Lakota še volka iz gozda prežene.

Gozd nima dreves. (*Če kdo očitno laže.*)

V gozdu dvakrat dežuje. (*V drugič dežuje, ko kaplja z dreves.*)

Reki: Gre v gozd brez sekire. (*Če hoče kaj doseči brez potrebnih priprav.*)

V gozdu išče dreves.

Zažgati svoj lastni gozd.

Grablje.

Vsi so grablje, a vile nobeden. (*Ljudje rajši prejemajo nego dajejo.*)

Ki ima grablje, treba, da ima i vile. (*Kdor ima mnogo, naj tudi rad daje.*)

Vsake grablje k sebi grabijo.

Z grabljami noter, z vilami vun. (*Imamo dohodke, pa tudi stroške.*)

Grablje in vile niso enako mile. (*Med lakomnostjo in radodarnostjo je velik razloček.*)

Grablje vsakemu zobe kažejo. (*Grablježi so radi nevljudni in trdosrčni.*)

Reki: Imajo tudi vile, ne le grabelj.

Ima grablje, vil pa ne. (*Je velik stiskač.*)

Tudi ta mi pride še pod grablje.

Za njegovimi grabljami nimajo drugi kaj pobirati.

Kratkočasnice.

»Zakaj vojaki, ki so pri bandi, ne nosijo puške? Ali veš?« — »Ne!« — »Ti si pravi! Ali ne veš, da se z orožjem ne sme igrati?«

Sodnik reče dekletu, ki prosi pomiloščenja: »Vaše prošnje nič ne pomagajo. Saj vas ne obsodim jaz, ampak paragraf.« — Dekle (jokaje): »Drug na drugega se izgovarjajo. Kje pa stanuje ta gospod, da ga grem prosit?«

Zgodnji filozof. Učitelj: »Zdaj razumete, otroci, v cem se loči človek od živali. Človek ima samozavest, to se pravi, on ve, da je človek, žival pa se ne zaveda, da je žival. Kaj torej sledi iz tega, Tomažek?« — Tomažek: »Iz tega sledi, da ko bi žival vedela, da je žival, bi bila človek.«

Rešitev rebusa v št. 1.

Novo leto voščiti je naša navada.

Prav so rešili: Držečnik Maksimilijan, učenec IV. razr. v Ribnici na Pohorju; Jug Zefka in Svagan Francka, učenci III. r. v Studenicah; Klemenčič Jozefa, Kuncič Jozefa, Herzog Elica, Slekovec Matilda, Domajnko Terezija in Križan Terezija, učenke VI. razr. 2. oddelka, pri Sv. Križu na Murškem polju; Bischof Mimica, učenka III. razr. v Lichtenturnskem zavodu v Ljubljani; Bohanec Franc, Javševac Ludov., Skuhala Jakob in Štrakl Alojz, učenci IV. razr. pri Sv. Križu blizu Ljutomera; Ličan Marica, Prosen Marica, Gržina Verica, Kregar Marica, Brinšek Vlasta, Vodnik Nada, učenke pri č. šolskih sestrah v Trnovem; Rakovec Slavko, učenec IV. razr. c. kr. vadnice v Ljubljani; Rihar Iva v Cerkljah.

Odgovor na šaljivo vprašanje v št. 1.

Povsod, ker jim med lajanjem ne odpade rep.

Prav so odgovorili: Šeško Ivan, posestnikov sin, Brdo pri Planini; Bohanec Fr., Javševac Ludovik, Skuhala Jakob in Štrakl Alojz, učenci VI. razreda pri Sv. Križu blizu Ljutomera; Dolar Lidunka in Leskovar Ana, učenki pri č. šolskih sestrah v Mariboru.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5*20 K, za pol leta 2*60 K. — Uredništvo in upravnništvo Pred škofijo št. 9 v Ljubljani.